

Ε Λ Λ Η Ν Ι Κ Η Δ Η Μ Ο Κ Ρ Α Τ Ι Α

Προς τους
Ιατρικούς Συλλόγους της Χώρας

Αθήνα 12.9.2018
ΑΠ: 2283

Κυρία/ε Πρόεδρε,

Σας διαβιβάζουμε τα εξής έγγραφα:

1. Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Γεν.Δ/ση Εργασιακών Σχέσεων, Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία και Ένταξης στην Εργασία Δ/ση Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία, αριθ.πρωτ.:οικ. 47283/2352/6.9.2018, (ΑΠ ΠΙΣ: 2276/10.9.2018), με θέμα: «Ανακοίνωση δημοσίευσης π.δ. 82/2018 (ΦΕΚ Α'152/21.8.2018) «Τροποποίηση του π.δ. 307/1986 «Προστασία της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά τη διάρκεια της εργασίας τους» (135 Α) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, σε συμμόρφωση με την οδηγία 2017/164/ΕΕ της Επιτροπής (ΕΕ L 27/1.2.2017),
2. Υπουργείου Υγείας, Γεν.Δ/ση Δημόσιας Υγείας & Υπηρεσιών Υγείας, Τμήμα Α' αριθμ.πρωτ. Γ1α/Γ.Π. οικ.66202/5.9.2018, (ΑΠ ΠΙΣ: 2286/12.9.2018), με θέμα: Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών Ενηλίκων 2018-2019,

με τη παράκληση όπως ενημερώσετε τα μέλη περιοχής ευθύνης του Συλλόγου σας.

Για τον Π.Ι.Σ.

Εμμανουήλ Ηλιάκης
Προϊστάμενος Διοικ.Υπηρεσιών

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΙΑΤΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ (Π.Ι.Σ.)

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ 3 & ΨΗΛΑΝΤΟΥ • 106 75 ΑΘΗΝΑ • ΤΗΛ.: 210 7258660, 210 7258661, 210 7258662, FAX: 210 7258663
PANHELLENIC MEDICAL ASSOCIATION • 3, PLOUTARCHOU & IPSILANDOU Str., 106 75 ATHENS • HELLAS
www.pis.gr • e-mails: ΚΕΝΤΡΙΚΟ: pisinfo@pis.gr • ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ: pis@pis.gr • ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ: pisref@pis.gr
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ: pislog@pis.gr • ΔΙΕΘΝΕΣ: pisinter@pis.gr, pisinter1@pis.gr
ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗ: pismember@pis.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
& ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ, ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ
Δ/ΝΣΗ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

Αθήνα, 6 Σεπτεμβρίου 2018

Αρ. πρωτ: οικ. 47283/2353

Ταχ. Δ/ση : Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας : 101 10 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες : Β. Παπαναστασίου
: Α. Μοίρου
: Μ. Καή
: Η.Γαζής
: Β.Γιαννακόπουλος
Τηλέφωνο : 2131516564-565-084-346
Fax : 2103214310
e-mail : asfaleiaygeia@ypakp.gr

ΠΡΟΣ: Ως πίνακας αποδεκτών

Θέμα: Ανακοίνωση δημοσίευσης π.δ. 82/2018 (ΦΕΚ Α' 152/21.8.2018):
«Τροποποίηση του π.δ. 307/1986 «Προστασία της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά την διάρκεια της εργασίας τους» (135 Α') όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, σε συμμόρφωση με την οδηγία 2017/164/ΕΕ της Επιτροπής (ΕΕ L 27/1.2.2017)»

Δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης το προεδρικό διάταγμα 82/2018 (ΦΕΚ Α' 152/21.8.2018), το οποίο εκδόθηκε με πρόταση της Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και των συναρμοδίων Υπουργών, ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου Υγείας και Ασφάλειας των Εργαζομένων.

Με το πδ 82/2018 πραγματοποιείται η εναρμόνιση του εθνικού δικαίου με την οδηγία 2017/164/ΕΕ της Επιτροπής της 31ης Ιανουαρίου 2017 (ΕΛ L 27, σελ 115 της 01.02.2017) "Για τη θέσπιση τέταρτου καταλόγου ενδεικτικών οριακών τιμών επαγγελματικής έκθεσης κατ' εφαρμογή της οδηγίας 98/24/ΕΚ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση των οδηγιών 91/322/ΕΟΚ, 2000/39/ΕΚ και 2009/161/ΕΕ της Επιτροπής"

Α. ΓΕΝΙΚΑ

1. Οι διατάξεις του διατάγματος αφορούν στην προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους, για την υγεία και την ασφάλειά τους, οφειλόμενους σε χημικούς παράγοντες.
2. Μέχρι τώρα το αντικείμενο του καθορισμού οριακών τιμών επαγγελματικής έκθεσης καλύπτονταν από τις διατάξεις του π.δ. 307/1986 "Προστασία της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά την διάρκεια της εργασίας τους" (Α'135), όπως ισχύει, μετά την τροποποίησή του από τα προεδρικά διατάγματα:
 - 77/1993 "Για την προστασία των εργαζομένων από φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες και τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 307/1986 (135/Α) σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου 88/642/ΕΟΚ" (Α' 34),
 - 90/1999 "Καθορισμός οριακών τιμών έκθεσης και ανώτατων οριακών τιμών έκθεσης των εργαζομένων σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά την διάρκεια της εργασίας τους σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 91/322/ΕΟΚ και 96/94/ΕΚ της Επιτροπής και τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 307/1986 «Προστασία της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σε

ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά την διάρκεια της εργασίας τους» (Α' 135) όπως τροποποιήθηκε με το π.δ. 77/1993 (34/Α)" (Α'94) και

- 339/2001 "Τροποποίηση του π.δ. 307/1986 «Προστασία της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά την διάρκεια της εργασίας τους»" (Α' 227).
- 162/2007 "Προστασία της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά την διάρκεια της εργασίας τους, κατά τροποποίηση του π.δ. 307/1986 όπως ισχύει, σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2006/15/ΕΚ" (Α'202).
- 12/2012 «Τροποποίηση του π.δ. 307/1986 "Προστασία της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά την διάρκεια της εργασίας τους"» (Α'135) σε συμμόρφωση με την οδηγία 2009/161/ΕΕ της Επιτροπής (ΕΕ L 338/19.12.2009).

Β. ΔΙΑΦΘΩΣΗ ΤΟΥ Π.Δ.

Ειδικότερα το παρόν σχέδιο προεδρικού διατάγματος περιλαμβάνει τέσσερα άρθρα. Τα κυριότερα σημεία του σχεδίου προεδρικού διατάγματος είναι τα ακόλουθα:

Άρθρο 1

Προσδιορίζεται ο σκοπός έκδοσης και το αντικείμενο του διατάγματος.

Άρθρο 2

Αναφέρονται οι τροποποιήσεις που επιφέρονται με το εν λόγω σχέδιο π.δ. στο π.δ. 307/1986, όπως αυτό ισχύει.

Συγκεκριμένα:

- ♦ Με την παράγραφο (α) προστίθενται οριακές τιμές και ανώτατες οριακές τιμές έκθεσης των εργαζομένων για τους χημικούς παράγοντες:
 - 2-αιθυλεξαν-1όλη,
 - Βουτ-2-ινο-1,4,διόλη,
 - Διακετύλιο (βουτανοδιόνη),
 - Υδρογονομένο τριφαινύλιο
- ♦ Με το παράγραφο (β) αναθεωρούνται οι οριακές τιμές και οι ανώτατες οριακές τιμές έκθεσης των εργαζομένων για τους παρακάτω χημικούς παράγοντες και επιπλέον προστίθεται η ένδειξη Δ (η ένδειξη «δέρμα» στις οριακές τιμές επαγγελματικής έκθεσης επισημαίνει το ενδεχόμενο σημαντικής διείσδυσης μέσω του δέρματος) σε ορισμένους από αυτούς:
 - Άκρολεϊνη (Ακρυλαδεϋδη, Προπ-2-ενάλη)
 - Ακρυλικό οξύ (Προπ-2-ενικό οξύ)
 - Βινυλιδενοχλωρίδιο (1,1-διχλωροαιθυλένιο)
 - Διοξείδιο του αζώτου
 - Διοξείδιο του θείου
 - Δισφαινόλη Α (4,4'-ισοπρόπυ-λιδενοδιφαινόλη) (Εισπνεύσιμο κλάσμα)
 - Διυδροξείδιο του Ασβεστίου (Εισπνεύσιμο κλάσμα)
 - Διφαινυλικός αιθέρας (Διφαινυλαιθέρας)
 - 1,4-διχλωροβενζένιο (π-διχλωροβενζόλιο)

- Κυανιούχο κάλιο (ως κυανίδιο)
- Κυανιούχο νάτριο (ως κυανίδιο)
- Κυανίδια (εκτός Υδροκυανίου, Κυανιούχου καλίου και Κυανιούχου νατρίου)
- Μαγγάνιο και ενώσεις του μαγγανίου (ως μαγγάνιο) (Εισπνεύσιμο κλάσμα/Αναπνεύσιμο κλάσμα)
- Μεθυλενοχλωρίδιο (Διχλωρομεθάνιο)
- Μονοξείδιο του άνθρακα
- Μονοξείδιο του Αζώτου
- Μυρμηκικός μεθυλεστέρας (Μυρμηκικό μεθύλιο)
- Νιτροαιθάνιο
- Τρινιτρική αλκοόλη (Νιτρογλυκερίνη)
- Οξικός αιθυλεστέρας
- Οξείδιο του ασβεστίου (Αναπνεύσιμο κλάσμα)
- Οξικό Οξύ
- Πυριτικός τετρααιθυλεστέρας (Πυριτικό τετρααιθύλιο, Πυριτικό
- Τετρααιθύλιο)
- Τετραχλωράνθρακας (Τετραχλωρομεθάνιο)
- Τετραχλωροαιθυλένιο (Υπερχλωροαιθυλένιο)
- Υδρίδιο του Λιθίου (Εισπνεύσιμο κλάσμα)
- Υδροκυάνιο

Άρθρο 3

Ορίζεται μεταβατική περίοδος, η οποία λήγει στις 21 Αυγούστου 2023, σχετικά με τις οριακές τιμές για το μονοξείδιο του αζώτου (NO), το διοξείδιο του αζώτου (NO₂) και το μονοξείδιο του άνθρακα (CO) στην υπόγεια εξόρυξη και στη διάνοιξη σηράγγων. Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι ισχύουσες κατά τη δημοσίευση του παρόντος εθνικές οριακές τιμές που ορίζονται με το π.δ. 307/1986 όπως έχει σχετικά τροποποιηθεί με το π.δ. 90/1999 (Α' 94).

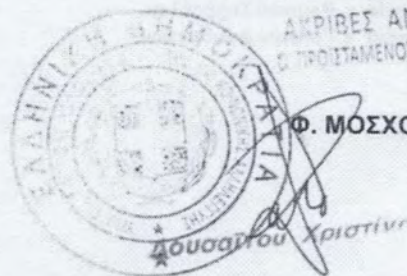
Άρθρο 4

Προσδιορίζεται η ημερομηνία έναρξης ισχύος του προεδρικού διατάγματος.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
 Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

Φ. ΜΟΣΧΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. Διεύθυνση Προγραμματισμού και Συντονισμού Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία του ΣΕΠΕ
2. Περιφερειακές Δ/νσεις Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία του ΣΕΠΕ
3. Υπηρεσία Ειδικών Επιθεωρητών - Επιθεωρητές Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία του ΣΕΠΕ
4. Επιθεώρηση Μεταλλείων Νοτίου Ελλάδος
5. Επιθεώρηση Μεταλλείων Βορείου Ελλάδος
6. Όλα τα Υπουργεία
7. Μέλη του Συμβουλίου Υγείας και Ασφάλειας των Εργαζομένων (Σ.Υ.Α.Ε.)
8. Μέλη του Συμβουλίου Κοινωνικού Ελέγχου Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.Κ.Ε.Ε.Ε.)
9. Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδας (Γ.Σ.Ε.Ε.)
10. Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.)
11. Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας (Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.)
12. Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου (Ε.Σ.Ε.Ε.)
13. Ανώτατη Διοίκηση Ενώσεων Δημοσίων Υπαλλήλων (Α.Δ.Ε.Δ.Υ.)
14. Ε.Δ.Ο.Θ. / Α.Δ.Ε.Δ.Υ. Θεσσαλονίκης
15. Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.)
16. Ένωση Ελλήνων Χημικών (Ε.Ε.Χ.)
17. Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος (Π.Ι.Σ.)
18. Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (Σ.Ε.Τ.Ε.)
19. Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων
20. Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών (Ε.Β.Ε.Α.)
21. Επαγγελματικό Επιμελητήριο Αθηνών (Ε.Ε.Α.)
22. Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Αθηνών (Β.Ε.Α.)
23. Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος
24. Ομοσπονδία Βιοτεχνικών Σωματείων Θεσσαλονίκης
25. Ομοσπονδία Επαγγελματιών Θεσσαλονίκης
26. Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (Κ.Ε.Δ.Ε.)
27. Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαζομένων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Π.Ο.Ε.- Ο.Τ.Α.)
28. Εργατικά Κέντρα
29. Φορείς Εθνικού Δικτύου Πληροφόρησης για θέματα ΥΑΕ
30. Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΕΛΙΝ.Υ.Α.Ε.)
31. Επιστημονική Ένωση Τεχνολογικής Εκπαίδευσης Μηχανικών (Ε.Ε.Τ.Ε.Μ.)
32. Σύλλογος Τεχνικών Ασφάλειας
33. Σύνδεσμος Ανωνύμων Τεχνικών Εταιρειών (Σ.Α.Τ.Ε.)
34. Επιστημονική Ένωση Τεχνολογικής Εκπαίδευσης Μηχανικών (Ε.Ε.Τ.Ε.Μ.)
35. Σωματείο Ειδικευμένων Ιατρών Εργασίας
36. Εταιρεία Ιατρικής της Εργασίας και Περιβάλλοντος
37. Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδας (Ε.Ν.Ε.)
38. Επιχειρήσεις Αφαίρεσης - Κατεδάφισης Αμιάντου (Ε.Α.Κ.)
39. Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης (ΕΞ.Υ.Π.Π.)
40. Εσωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης (ΕΣ.Υ.Π.Π.)
41. Επιχειρήσεις Προσωρινής Απασχόλησης (Ε.Π.Α.)
42. Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας (Ε.Σ.Δ.Υ.)

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο κας Υπουργού
2. Γραφείο κ Γενικού Γραμματέα
3. Γραφείο κ. Ειδικού Γραμματέα Σ.ΕΠ.Ε.
4. Γραφείο κ. Νομικού Συμβούλου
5. Γραφεία κ. Γενικών Διευθυντών
6. Δ9
7. Κ.Φ.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

21 Αυγούστου 2018

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 152

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 82

Τροποποίηση του π.δ. 307/1986 «Προστασία της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά την διάρκεια της εργασίας τους» (135 Α') όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, σε συμμόρφωση με την οδηγία 2017/164/ΕΕ της Επιτροπής (ΕΕ L 27/1.2.2017).

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 1 παρ. 1, 2, 3 και 5 και 3 του ν. 1338/1983 «Εφαρμογή του Κοινοτικού Δικαίου» (Α' 34), όπως οι παράγραφοι 1 και 5 του άρθρου 1 τροποποιήθηκαν, αντιστοίχως, με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 6 του ν. 1440/1984 (Α' 70) και το άρθρο 3 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 65 του ν. 1892/1990 (Α' 101).
2. Τις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 6, 41 και 73 παρ. 1 του «Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων» (εφεξής Κ.Ν.Υ.Α.Ε.), ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3850/2010 «Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων» (Α' 84).
3. Τις διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις.» (Α' 143).
4. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (Α' 98).
5. Την αριθμ. Υ29/8.10.2015 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών Γεώργιο Χουλιαράκη» (Β' 2168).
6. Την αριθμ. 2/4.10.2017 γνώμη του Συμβουλίου Υγείας και Ασφάλειας των Εργαζομένων (Σ.Υ.Α.Ε.).
7. Την αριθμ. 48859/1809/1.11.2017 εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουρ-

γείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

8. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

9. Την αριθμ. 107/2018 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, μετά από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας και Ανάπτυξης και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1 (άρθρο 1 οδηγίας)
Σκοπός - Αντικείμενο

1. Σκοπός του παρόντος διατάγματος είναι η εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων προς τις διατάξεις της οδηγίας 2017/164/ΕΕ της Επιτροπής της 31ης Ιανουαρίου 2017 (ΕΕ L 27, σελ. 115 της 1.2.2017) «Για τη θέσπιση τέταρτου καταλόγου ενδεικτικών οριακών τιμών επαγγελματικής έκθεσης, κατ' εφαρμογή της οδηγίας 98/24/ΕΚ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση των οδηγιών 91/322/ΕΟΚ, 2000/39/ΕΚ και 2009/161/ΕΕ της Επιτροπής».

2. Το παρόν προεδρικό διάταγμα έχει ως αντικείμενο την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους για την υγεία και την ασφάλειά τους που προέρχονται ή μπορούν να προέλθουν από την έκθεσή τους σε χημικούς παράγοντες.

Άρθρο 2 (άρθρα 2-5 οδηγίας)
Χημικοί παράγοντες

Στον πίνακα της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του π.δ. 307/1986 (Α' 135), όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 2 παρ. 2 του π.δ. 90/1999 (Α' 94), 2 παρ. 3 του π.δ. 339/2001 (Α' 227), 2 παρ. 1 και 2 του π.δ. 162/2007 (Α' 202) και 2 παρ. 1 του π.δ. 12/2012 (Α' 19):

α) προστίθενται οι εξής νέοι χημικοί παράγοντες:

Χημικός παράγοντας	Χημικός (μοριακός) τύπος	Αριθ. ΕΚ (1)	CAS No (2)	ΣΗΜΕΙΩΣΗ (3)	Οριακή τιμή έκθεσης (4)		Ανώτατη Οριακή Τιμή έκθεσης (5)	
					ppm (6)	mg/m ³ (7)	ppm (6)	mg/m ³ (7)
2-αιθυλεξαν-1όλη	C ₈ H ₁₈ O	203-234-3	104-76-7	-	1	5,4	-	-
Βουτ-2-ινο-1,4-διόλη	C ₄ H ₆ O ₂	203-788-6	110-65-6	-	-	0,5	-	-
Διακετύλιο (Βουτανοδιόνη)	C ₄ H ₆ O ₂	207-069-8	431-03-8	-	0,02	0,07	0,1	0,36
Υδρογονωμένο τριφαινύλιο	C ₁₈ H ₂₂	262-967-7	61788-32-7	-	2	19	5	48

1. Αριθ. ΕΚ: Αριθμός Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΕΚ), το αριθμητικό αναγνωριστικό για ουσίες εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. (EINECS: European Inventory of Existing Chemical Substances).

2. CAS: Chemical Abstract Service Registry Number (Αριθμός καταχώρησης της Υπηρεσίας Χημικών Περιλήψεων).

3. Η ένδειξη «δέρμα» (Δ) στις οριακές τιμές επαγγελματικής έκθεσης επισημαίνει το ενδεχόμενο σημαντικής διείσδυσης μέσω του δέρματος.

4. Η τιμή την οποία δεν επιτρέπεται να ξεπερνά η μέση 8ωρη χρονικά σταθμισμένη έκθεση του εργαζόμενου στον χημικό παράγοντα, μετρημένη στον αέρα της ζώνης αναπνοής του, κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε 8ωρης ημερήσιας και 40ωρης εβδομαδιαίας εργασίας του.

5. Η τιμή την οποία δεν επιτρέπεται να ξεπερνά η μέση χρονικά σταθμισμένη έκθεση του εργαζόμενου στον χημικό παράγοντα, μετρημένη στον αέρα της ζώνης αναπνοής του, κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε δεκαπεντάλεπτης περιόδου μέσα στο χρόνο εργασίας του, έστω και αν τηρείται η οριακή τιμή έκθεσης.

6. ppm: μέρη ανά εκατομμύριο κατ' όγκο στον αέρα (ml/m³).

7. mg/m³: χιλιοστόγραμμα ανά κυβικό μέτρο αέρα σε θερμοκρασία 20 °C και πίεση 101,3 kPa

β) Αναθεωρούνται οι οριακές τιμές και οι ανώτατες οριακές τιμές έκθεσης των εργαζομένων για τους παρακάτω χημικούς παράγοντες και επιπλέον προστίθεται η ένδειξη Δ σε ορισμένους από αυτούς.

Χημικός παράγοντας	Χημικός (μοριακός) τύπος	Αριθμός ΕΚ (1)	CAS No (2)	ΣΗΜΕΙΩΣΗ (3)	Οριακή τιμή έκθεσης (4)		Ανώτατη Οριακή Τιμή έκθεσης (5)	
					ppm (6)	mg/m ³ (7)	ppm (6)	mg/m ³ (7)
Ακρολεΐνη (Ακρυλαλδεΐδη, Προπ-2-ενάλη)	C ₃ H ₄ O	203-453-4	107-02-8	-	0,02	0,05	0,05	0,12
Ακρυλικό οξύ (Προπ-2-ενικό οξύ)	C ₃ H ₄ O ₂	201-177-9	79-10-7	-	10	29	20 (10)	59 (10)
Βινυλιδενοχλωρίδιο (1,1-διχλωροαιθυλένιο)	C ₂ H ₂ Cl ₂	200-864-0	75-35-4	-	2	8	5	20
Διοξειδίο του αζώτου	NO ₂	233-272-6	10102-44-0	-	0,5	0,96	1	1,91
Διοξειδίο του θείου	SO ₂	231-195-2	7446-09-5	-	0,5	1,3	1	2,7
Δισφαινόλη Α (8) (4,4' ισοπροπυλιδενοδιφαινόλη)	C ₁₅ H ₁₆ O ₂	201-245-8	80-05-7	-	-	2	-	-
Διυδροξείδιο του ασβεστίου (9)	Ca(OH) ₂	215-137-3	1305-62-0	-	-	1	-	4
Διφαινυλικός αιθέρας (Διφαινυλαιθέρας)	C ₁₂ H ₁₀ O	202-981-2	101-84-8	-	1	7	2	14

1,4-διχλωροβενζένιο (π-διχλωροβενζόλιο)	C ₆ H ₄ Cl ₂	203-400-5	106-46-7	Δ	2	12	10	60
Κυανιούχο κάλιο (ως κυανίδιο)	KCN	205-792-3	151-50-8	Δ	-	1	-	5
Κυανιούχο νάτριο (ως κυανίδιο)	NaCN	205-599-4	143-33-9	Δ	-	1	-	5
Κυανίδια (εκτός Υδροκυανίου, Κυανιούχου καλίου και Κυανιούχου νατρίου)				Δ	-	1	-	5
Μαγγάνιο και ενώσεις του (ως Μαγγάνιο)	Mn	-	-	-	-	0,2 ⁽⁸⁾ 0,05 ⁽⁹⁾	-	-
Μεθυλονοχλωρίδιο (Διχλωρομεθάνιο)	CH ₂ Cl ₂	200-838-9	75-09-2	Δ	100	353	200	706
Μονοξειδίο του άνθρακα	CO	211-128-3	630-08-0	-	20	23	100	117
Μονοξειδίο του αζώτου	NO	233-271-0	10102-43-9	-	2	2,5	-	-
Μυρμηκικός μεθυλεστέρας (Μυρμηκικό μεθύλιο)	C ₂ H ₄ O ₂	203-481-7	107-31-3	Δ	50	125	100	250
Νιτροαιθάνιο	C ₂ H ₅ NO ₂	201-188-9	79-24-3	Δ	20	62	100	312
Τρινιτρική αλκοόλη (Νιτρογλυκερίνη)	C ₃ H ₅ N ₃ O ₉	200-240-8	55-63-0	Δ	0,01	0,095	0,02	0,19
Οξικός αιθυλεστέρας	C ₄ H ₈ O ₂	205-500-4	141-78-6	-	200	734	400	1468
Οξείδιο του ασβεστίου (9)	CaO	215-138-9	1305-78-8	-	-	1	-	4
Πυριτικός τετρααιθυλεστέρας (Πυριτικό αιθύλιο, Πυριτικό τετρααιθύλιο)	C ₈ H ₂₀ O ₄ Si	201-083-8	78-10-4	-	5	44	-	-
Τετραχλωράνθρακας (Τετραχλωρομεθάνιο)	CCl ₄	200-262-8	56-23-5	Δ	1	6,4	5	32
Τετραχλωροαιθυλένιο (Υπερχλωροαιθυλένιο)	C ₂ Cl ₄	204-825-9	127-18-4	Δ	20	138	40	275
Υδρίδιο του λιθίου (8)	HLi	231-484-3	7580-67-8	-	-	-	-	0,02
Υδροκυάνιο	HCN	200-821-6	74-90-8	Δ	0,9	1	4,5	5

1. Αριθ. ΕΚ: Αριθμός Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΕΚ), το αριθμητικό αναγνωριστικό για ουσίες εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. (EINECS: European Inventory of Existing Chemical Substances).

2. CAS: Chemical Abstract Service Registry Number (Αριθμός καταχώρησης της Υπηρεσίας Χημικών Περιλήψεων).

3. Η ένδειξη «δέρμα» (Δ) στις οριακές τιμές επαγγελματικής έκθεσης επισημαίνει το ενδεχόμενο σημαντικής διείσδυσης μέσω του δέρματος.

4. Η τιμή την οποία δεν επιτρέπεται να ξεπερνά η μέση 8ωρη χρονικά σταθμισμένη έκθεση του εργαζόμενου στον χημικό παράγοντα, μετρημένη στον αέρα της ζώνης αναπνοής του, κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε 8ωρης ημερήσιας και 40ωρης εβδομαδιαίας εργασίας του.

5. Η τιμή την οποία δεν επιτρέπεται να ξεπερνά η μέση χρονικά σταθμισμένη έκθεση του εργαζόμενου στον χημικό παράγοντα, μετρημένη στον αέρα της ζώνης αναπνοής του, κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε δεκαπεντάλεπτης περιόδου μέσα στο χρόνο εργασίας του, έστω και αν τηρείται η οριακή τιμή έκθεσης.

6. ppm: μέρη ανά εκατομμύριο κατ' όγκο στον αέρα (ml/m³).

7. mg/m³: χιλιοστόγραμμα ανά κυβικό μέτρο αέρα σε θερμοκρασία 20 °C και πίεση 101,3 kPa

8. Εισπνεύσιμο κλάσμα

9. Αναπνεύσιμο κλάσμα

10. Οριακή τιμή βραχυχρόνιας έκθεσης σε σχέση με περίοδο αναφοράς διάρκειας 1 λεπτού.

**Άρθρο 3 (άρθρο 6 οδηγίας)
Μεταβατική διάταξη**

Σχετικά με τις οριακές τιμές για το μονοξείδιο του αζώτου (NO), το διοξείδιο του αζώτου (NO₂) και το μονοξείδιο του άνθρακα (CO) στην υπόγεια εξόρυξη και στη διάνοιξη σηράγγων ορίζεται μεταβατική περίοδος, η οποία λήγει στις 21 Αυγούστου 2023. Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι ισχύουσες κατά τη δημοσίευση του παρόντος εθνικές οριακές τιμές που ορίζονται με το π.δ. 307/1986 όπως έχει σχετικά τροποποιηθεί με το π.δ. 90/1999 (Α' 94).

**Άρθρο 4 (άρθρο 7 οδηγίας)
Έναρξη ισχύος**

Οι διατάξεις του παρόντος ισχύουν από την 21η Αυγούστου 2018.
Στην Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ανατίθεται η δημοσίευση και η εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 7 Αυγούστου 2018

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας
ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ Β. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Οι Υπουργοί

Εσωτερικών
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ

Οικονομίας και Ανάπτυξης
ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης
και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
ΕΥΤΥΧΙΑ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ

Αναπληρωτής Υπουργός
Οικονομικών
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ

Διοικητικής Ανασυγκρότησης
ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
& ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Α'

Πληροφορίες: Ε. Γκαρέτσου
Ταχ. Διεύθυνση: Αριστοτέλους 19
Ταχ. Κώδικας: 101 87
Τηλέφωνο: 2132161327
FAX: 2132161907
Email: ddy@moh.gov.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΟ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, 5/9/2018
Αρ. Πρωτ. Γ1α/Γ.Π.οικ.66202

ΠΡΟΣ: ΟΠΩΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΘΕΜΑ: « Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών Ενηλίκων 2018 - 2019»

Σχετ.: Το πρακτικό της 6^{ης} Συνεδρίας για το έτος 2018 της Εθνικής Επιτροπής Εμβολιασμών

Το ισχύον Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών Ενηλίκων με τις σχετικές επεξηγήσεις, όπως αυτό διαμορφώθηκε από την Εθνική Επιτροπή Εμβολιασμών, περιλαμβάνεται στο κάτωθι παράρτημα, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο περιεχόμενο της παρούσης Απόφασης.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ

ΕΠΙΧΡΗΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΚΡΙΒΕΙΑ
ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ
κ.α.α

ΕΙΡΗΝΗ ΠΕΤΣΗ

Συνημμένα.:

Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών Ενηλίκων

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων
(Με την παράκληση να ενημερωθούν όλοι οι ασφαλιστικοί φορείς αρμοδιότητάς σας)
Σταδίου 29, Αθήνα, Τ.Κ. 10110
2. Υπουργείο Εσωτερικών
Γενική Δ/νση Αποκεντρωμένης & Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Δ/νση Οργάνωσης & Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Τμήμα Οργάνωσης Τοπικής Αυτοδιοίκησης
(με την υποχρέωση να ενημερώσουν τους φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης Α' & Β' βαθμού αρμοδιότητάς σας)
Σταδίου 27, 10183 Αθήνα
3. Όλες τις Υ.Π.Ε. της χώρας

Υπόψη Διοικητών

(Με την υποχρέωση να ενημερωθούν τα Νοσοκομεία και όλοι οι φορείς ευθύνης τους)

4. **Ε.Ο.Φ.**

Υπόψη Προέδρου

Μεσογείων 384 ,11522 - Χολαργός

5. **Κεντρική Υπηρεσία ΕΟΠΥΥ**

Υπόψη Προέδρου

Κηφισίας 39, Μαρούσι 15123

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ (με τα συνημμένα)

1. **Δ/ση Υγειονομικού ΓΕΕΘΑ**

Στρατόπεδο Παπάγου - Χολαργός (με την παράκληση να ενημερωθούν όλες οι Υγειονομικές Υπηρεσίες)

2. **Δ/ση Υγειονομικού Ελληνικής Αστυνομίας**

Πειραιώς 153, 118 54 Αθήνα

3. **Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Γ. Γραμματεία Πρόνοιας**

(Με την παράκληση να ενημερωθούν όλες οι προνοιακές μονάδες ευθύνης σας)

Πειραιώς 40, 101 82

4. **Πανελλήνιος Σύλλογος Επισκεπτών / Επισκεπτριών Υγείας**

Παπαρηγοπούλου 15, Αθήνα, 10561

5. **Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος**

Πλουτάρχου 3, 10675 - Αθήνα

(με την υποχρέωση να ενημερώσει όλα τα μέλη του)

6. **Πανελλήνιος Φαρμακευτικός Σύλλογος**

(με την υποχρέωση να ενημερώσει όλα τα μέλη του)

Πειραιώς 134, 118 54 - Αθήνα

7. **Ελληνική Οδοντιατρική Ομοσπονδία**

(Με την υποχρέωση να ενημερώσει όλα τα μέλη της)

Θεμιστοκλέους 38, Αθήνα, Τ.Κ. 10678

8. **ΕΣΔΥ**

Λεωφ. Αλεξάνδρας 196 Τ. Κ. 11521 Αθήνα

9. **Ε.Ι.ΠΑΣΤΕΡ**

Βασ. Σοφίας 127 Τ. Κ. 11521 Αθήνα

10. **ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.**

Αγράφων 3-5, 15121 - Μαρούσι

11. **ΕΚΕΠΥ**

Υπόψη Διοικητή

Κηφισίας 39, Μαρούσι

12. **Κ.Ε.Δ.Υ**

Αλ. Φλέμιγκ 34, 16672 - Βάρη

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γρ. Υπουργού
2. Γρ. Αναπληρωτή Υπουργού
3. Γρ. Γεν. Γραμματέων
4. Γρ. Γεν. Δ/ντων
5. Δ/ση Δημόσιας Υγείας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ:
ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΝΗΛΙΚΩΝ 2018-2019

Εμβόλιο	19-26 ετών	27-59 ετών	60-64 ετών	≥65 ετών
Γρίπης	1 δόση ετησίως		1 δόση ετησίως	
Td/Tdap	Υποκαταστήστε μία δόση Td με Tdap ή Tdap-IPV, στη συνέχεια Td κάθε 10 χρόνια			
MMR	1-2 δόσεις ανάλογα με ιστορικό εμβολιασμών*			
VAR	2 δόσεις			
HZV			1 δόση	
HPV	3 δόσεις			
PCV13		1 δόση		1 δόση
PPSV23		1-2 δόσεις ανάλογα με τις ενδείξεις		1 δόση
HepA		2 δόσεις		
HepB		3 δόσεις		
MenACWY		1 ή περισσότερες δόσεις ανάλογα με τις ενδείξεις		
MenB		2-3 δόσεις ανάλογα με το εμβόλιο		
Hib		1-3 δόσεις ανάλογα με τις ενδείξεις		

Συστήνεται για ενήλικες που πληρούν το ηλικιακό κριτήριο και δεν έχουν αποδεικτικό προηγούμενου εμβολιασμού ή νόσησης

Συστήνεται για ενήλικες με συνοδές ιατρικές καταστάσεις (ομάδες αυξημένου κινδύνου) ή άλλες ενδείξεις

Δεν συστήνεται

*

Για γεννηθέντες μετά το 1970, 1-2 δόσεις αναλόγως του ιστορικού προηγθέντων εμβολιασμών

Εμβόλιο	Κήρηση ή λοχεία	Ανοσοκαταστολή (πλην HIV)	HIV λοίμωξη (CD4+ κύτταρα)		Ασπληνία, μόνιμη έλλειψη τελικών κλασμάτων συμπληρώματος	Νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου σε αιμοδύλωση	Χρόνιες καρδιοπάθειες, πνευμονοπάθειες, χρόνιος αλκοολισμός	Χρόνιες παθήσεις του ήπατος	Σακχαρώδης διαβήτης	Υγειονομικό προσωπικό	MSM
			<200	≥200							
Γρίπης											
Td/Tdap	1 δόση σε κάθε κήρηση		Υποκαταστήστε μία δόση Td με Tdap ή Tdap-IPV, στη συνέχεια Td κάθε 10 χρόνια								
MMR		Αντενδείκνυται	1-2 δόσεις ανάλογα με την περίπτωση								
VAR		Αντενδείκνυται	2 δόσεις								
HZV		Αντενδείκνυται	1 δόση								
HPV - θήλυ		3 δόσεις μέχρι την ηλικία των 26 ετών									
HPV - άρρεν		3 δόσεις μέχρι την ηλικία των 26 ετών									
PCV13			1 δόση								
PPSV23			1, 2 ή 3 δόσεις ανάλογα με τις ενδείξεις								
HepA			2 δόσεις								
HepB		3 δόσεις	3 δόσεις								
MenACWY		1 ή περισσότερες δόσεις ανάλογα με τις ενδείξεις									
MenB		2-3 δόσεις ανάλογα με το εμβόλιο									
Hib		3 δόσεις στους δέκτες σε μεταμόσχευση μυελού	1 δόση								

Συστήνεται για ενήλικες που πληρούν τα ηλικιακά κριτήρια και δεν έχουν αποδεικτικό προηγούμενου εμβολιασμού ή νόσησης

Συστήνεται για ενήλικες με συννοδές ιατρικές καταστάσεις (ομάδες αυξημένου κινδύνου) ή άλλες ενδείξεις

Αντενδείκνυται

Δεν συστήνεται

1. Εμβόλιο γρίπης

Χορηγείται σε άτομα που ανήκουν σε ομάδες αυξημένου κινδύνου

- Ηλικία >60 ετών
- Ενήλικες που παρουσιάζουν έναν ή περισσότερους από τους παρακάτω επιβαρυντικούς παράγοντες ή χρόνια νοσήματα:
 - ο Άσθμα ή άλλες χρόνιες πνευμονοπάθειες
 - ο Καρδιακή νόσο με σοβαρή αιμοδυναμική διαταραχή
 - ο Ανοσοκαταστολή (κληρονομική ή επίκτητη)
 - ο Μεταμόσχευση οργάνων
 - ο Δρεπανοκυτταρική αναιμία και άλλες αιμοσφαιρινοπάθειες
 - ο Σακχαρώδη διαβήτη ή άλλο χρόνιο μεταβολικό νόσημα
 - ο Χρόνια νεφροπάθεια
 - ο Νευρολογικά ή νευρομυϊκά νοσήματα
 - ο Έγκυες ανεξαρτήτως ηλικίας κύησης, λεχωϊδες, θηλάζουσες
 - ο Άτομα με δείκτη μάζας σώματος (ΔΜΣ) >40 kg/m²
 - ο Άτομα που βρίσκονται σε στενή επαφή με παιδιά < 6 μηνών ή φροντίζουν άτομα με υποκείμενο νόσημα που τους κατατάσσει σε ομάδα υψηλού κινδύνου
 - ο Κλειστοί πληθυσμοί όπως το προσωπικό και οι εσωτερικοί σπουδαστές σχολείων, στρατιωτικών και αστυνομικών σχολών και ειδικών σχολείων, νεοσύλλεκτοι στις ένοπλες δυνάμεις, καθώς και οι τρόφιμοι και το προσωπικό ιδρυμάτων, κλπ.
 - ο Εργαζόμενοι σε χώρους παροχής υπηρεσιών υγείας (ιατρονοσηλευτικό προσωπικό και λοιποί εργαζόμενοι) και σε κέντρα διαμονής προσφύγων – μεταναστών
 - ο Κτηνίατροι καθώς και επαγγελματίες στον χώρο της ζωϊκής παραγωγής και ειδικά: πτηνοτρόφοι, χοιροτρόφοι, εκτροφείς, σφαγείς και γενικά άτομα που έρχονται σε συστηματική επαφή με πουλερικά.

2. Εμβόλιο τετάνου – διφθερίτιδας και ακυτταρικό κοκκύτη (Td/Tdap)

- Στην Ελλάδα κυκλοφορεί και με προσθήκη εμβολίου κατά της πολιομυελίτιδος (Tdap-IPV)
- Άτομα ηλικίας ≥ 11 ετών που δεν έχουν εμβολιαστεί με Tdap ή είναι άγνωστο το ιστορικό εμβολιασμού, θα πρέπει να εμβολιάζονται με μία δόση Tdap και ακολούθως με Td ανά 10ετία
- Το Tdap μπορεί να χορηγηθεί ανεξάρτητα από το χρονικό διάστημα που έχει μεσολαβήσει από προηγούμενο εμβολιασμό με Td
- Ενήλικες με άγνωστο ή ελλιπή εμβολιασμό έναντι του τετάνου (3 δόσεις εμβολίου που περιείχε τοξοειδές τετάνου και διφθερίτιδας), πρέπει να αρχίζουν ή να συμπληρώνουν με μία δόση Tdap. Σε ενήλικες που εμβολιάζονται για πρώτη φορά, θα πρέπει να χορηγούνται οι πρώτες δύο δόσεις με μεσοδιάστημα τουλάχιστον 4 εβδομάδων και η τρίτη δόση 6-12 μήνες μετά την δεύτερη. Σε ατελώς εμβολιασμένους ενήλικες (λιγότερες από 3 δόσεις) θα πρέπει να συμπληρώνονται οι δόσεις που υπολείπονται.
- Σε κάθε κύηση χορηγείται μία δόση εμβολίου Tdap στις έγκυες γυναίκες κατά προτίμηση από την 27^η έως την 36^η εβδομάδα κύησης, καθώς και σε ανεμβολίαστες λεχωϊδες, ανεξάρτητα από το διάστημα που μεσολάβησε από προηγούμενο εμβολιασμό με Td ή Tdap

3. Εμβόλιο ιλαράς – ερυθράς – παρωτίτιδας (MMR)

- Τα άτομα που γεννήθηκαν πριν το 1970 θεωρούνται άνοσα. Όσοι έχουν γεννηθεί μετά το 1970, θα πρέπει να έχουν εμβολιασθεί με δύο (2) δόσεις MMR εκτός αν υπάρχει αντένδειξη ή επιβεβαιωμένη ανοσία. Η κλινική διάγνωση των νοσημάτων έχει αμφίβολη αξιοπιστία.
- Ομάδες πληθυσμού σε ιδιαίτερα αυξημένο κίνδυνο είναι οι παρακάτω:
 - ο Εργαζόμενοι σε μονάδες φροντίδας υγείας

- Φοιτητές, σπουδαστές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης
 - Ενήλικες που πρόκειται να ταξιδέψουν στο εξωτερικό
 - Μέλη οικογενείας ατόμων με ανοσοκαταστολή
 - Ασθενείς με HIV λοίμωξη και CD4 >200/μL
- Η ανοσία έναντι ερυθράς θα πρέπει να εκτιμάται με μέτρηση αντισωμάτων σε γυναίκες αναπαραγωγικής ηλικίας, ανεξάρτητα από το έτος γέννησής τους.
 - Αν δεν υπάρχει τεκμηριωμένη ανοσία θα πρέπει οι γυναίκες να εμβολιαστούν πριν την εγκυμοσύνη, ενώ μετά τον εμβολιασμό θα πρέπει να αποφύγουν την εγκυμοσύνη για ένα (1) μήνα.
 - Έλεγχος για πιθανή εγκυμοσύνη (test κύησης) πριν την διενέργεια εμβολιασμού δεν συστήνεται, ενώ επίσης τυχόν εμβολιασμός κατά την διάρκεια εγκυμοσύνης δεν αποτελεί λόγο για διακοπή της κύησης*.
 - Οι έγκυες γυναίκες που δεν έχουν ανοσία θα πρέπει να εμβολιάζονται με MMR αμέσως μετά την ολοκλήρωση της εγκυμοσύνης ή την διακοπή της κύησης και πριν την έξοδό τους από το μαιευτήριο.

4. Εμβόλιο ανεμευλογιάς (VAR)

- Όλοι οι ενήλικες που γεννήθηκαν μετά το 1990 και δεν έχουν αποδεδειγμένη ανοσία στην ανεμευλογιά (προηγούμενη νόσηση ή εμβολιασμό), πρέπει να εμβολιάζονται με 2 δόσεις εμβολίου ανεμευλογιάς, εκτός αν υπάρχει αντένδειξη.
- Ειδικότερα θα πρέπει να εμβολιάζονται όλα τα επίνοσα άτομα ανεξαρτήτως ηλικίας που ανήκουν στις παρακάτω κατηγορίες:
 - Άτομα του οικογενειακού περιβάλλοντος καθώς και υγειονομικό προσωπικό που βρίσκεται σε στενή επαφή με άτομα που παρουσιάζουν αυξημένο κίνδυνο σοβαρής νόσησης από τον ιό της ανεμευλογιάς, π.χ. άτομα με ανοσοανεπάρκεια ή ανοσοκαταστολή.
 - Όσοι έχουν αυξημένο κίνδυνο έκθεσης και μετάδοσης του ιού, π.χ. εκπαιδευτές, νηπιαγωγοί, τρόφιμοι ιδρυμάτων, φοιτητές που διαμένουν σε φοιτητικές εστίες, στρατιώτες, έφηβοι και διεθνείς ταξιδιώτες.
 - Γυναίκες που βρίσκονται σε αναπαραγωγική ηλικία και πρόκειται να τεκνοποιήσουν (μετά τον εμβολιασμό θα πρέπει να αποφύγουν την εγκυμοσύνη για ένα (1) μήνα).
 - Έλεγχος για πιθανή εγκυμοσύνη (test κύησης) πριν την διενέργεια εμβολιασμού δεν συστήνεται, ενώ επίσης τυχόν εμβολιασμός κατά την διάρκεια εγκυμοσύνης δεν αποτελεί λόγο για διακοπή της κύησης*.
- Η επιβεβαίωση της ανοσίας στην ανεμευλογιά στους ενήλικες γίνεται με:
 - Πιστοποίηση 2 δόσεων εμβολίου ανεμευλογιάς με ελάχιστο μεσοδιάστημα 4 εβδομάδων
 - Πιστοποιημένη από γιατρό νόσηση από ανεμευλογιά ή έρπητα ζωστήρα
 - Εργαστηριακή επιβεβαίωση της ανοσίας

5. Εμβόλιο έρπητα ζωστήρα (ζων εξασθενημένος ιός - ZVL)

- Μία δόση εμβολίου έναντι του ιού ανεμευλογιάς - έρπητα ζωστήρα συστήνεται για ενήλικες ηλικίας ≥ 60 ετών, ανεξάρτητα αν αναφέρεται προηγούμενο επεισόδιο προσβολής από έρπητα ζωστήρα.
- Άτομα ηλικίας ≥ 60 ετών με ανοσοκαταστολή μπορούν να εμβολιαστούν αν η κατάστασή τους δεν αποτελεί αντένδειξη.
- Ειδικότερα ασθενείς οι οποίοι πρόκειται να λάβουν ανοσοκατασταλτική θεραπεία, πρέπει να εμβολιαστούν τουλάχιστον ένα μήνα πριν την έναρξη της αγωγής.

6. Εμβόλιο ιού των ανθρωπίνων θηλωμάτων (HPV)

- Το εμβόλιο συνιστάται να γίνεται σε γυναίκες και άνδρες 18-26 ετών εφ' όσον ανήκουν σε ομάδες υψηλού κινδύνου (π.χ. MSM) ή παρουσιάζουν ανοσοανεπάρκεια (συμπεριλαμβανομένης και της HIV λοίμωξης). Συστήνεται η συζήτηση με τον ειδικό κατά περίπτωση.

- Τα εμβόλια έναντι του HPV δεν συνιστώνται σε έγκυες γυναίκες, ωστόσο δεν είναι απαραίτητο να γίνεται test εγκυμοσύνης πριν την έναρξη του εμβολιασμού. Εάν διαπιστωθεί ότι μία γυναίκα είναι έγκυος μετά την χορήγηση του εμβολίου δεν συστήνεται διακοπή της κύησης, αλλά οι υπόλοιπες δόσεις συμπληρώνονται μετά την ολοκλήρωση της κύησης.

7. Εμβόλιο πνευμονιοκόκκου συζευγμένο (PCV13) και πολυσακχαριδικό (PPSV23)

- Ενήλικες ≥ 65 ετών ή που ανήκουν στις ομάδες υψηλού κινδύνου που υπάρχει ένδειξη εμβολιασμού με πνευμονιοκοκκικό εμβόλιο, πρέπει να λαμβάνουν και τα δύο είδη εμβολίων. Συστήνεται να προηγηθεί το εμβόλιο PCV13 και μετά 1 (ένα) χρόνο να ακολουθεί το PPSV23.
- Σε άτομα ηλικίας ≥ 65 ετών που έχει προηγηθεί το PPSV23, τότε το PCV13 πρέπει να γίνεται μετά 1 (ένα) χρόνο
- Βλέπε Πίνακα ενδείξεων και σειράς συνιστώμενων δόσεων για τα δύο εμβόλια PCV13 και PPSV23

8. Εμβόλιο ηπατίτιδας Α (HepA)

- Ο εμβολιασμός για τον ιό της ηπατίτιδας Α συστήνεται να γίνεται σε άτομα που ανήκουν στις παρακάτω ομάδες:
 - ο Άντρες που έχουν σεξουαλικές επαφές με άνδρες
 - ο Χρήστες ναρκωτικών ουσιών (ενδοφλέβιων ή όχι)
 - ο Άτομα που ασχολούνται με πειραματόζωα (πρωτεύοντα)
 - ο Άτομα που ασχολούνται με επεξεργασία ή διακίνηση τροφίμων
 - ο Ασθενείς με χρόνια ηπατική νόσο, ή ασθενείς που λαμβάνουν παράγοντες πήξης καθώς και άτομα του στενού τους περιβάλλοντος
 - ο Ταξιδιώτες σε περιοχές με ενδημικότητα της νόσου
 - ο Άτομα που θα έχουν την φροντίδα υιοθετημένου παιδιού προερχόμενου από χώρα με υψηλή ενδημικότητα, κατά τις πρώτες 60 ημέρες από την άφιξη του παιδιού στην χώρα υποδοχής. Η πρώτη από τις δύο δόσεις του εμβολίου συστήνεται να γίνεται κατά προτίμηση ≥ 2 εβδομάδες πριν την άφιξη του παιδιού.
 - ο Υγιείς ενήλικες ηλικίας ≤ 40 ετών, οι οποίοι εκτέθηκαν πρόσφατα στον ιό της ηπατίτιδας Α
- Χορηγούνται δύο δόσεις εμβολίου (HepA) σε χρόνο 0 και 6 έως 12 μήνες.

9. Εμβόλιο ηπατίτιδας Β (HepB)

- Ο εμβολιασμός έναντι της ηπατίτιδας Β συστήνεται σε όλους τους επίποσους ενήλικες που δεν έχουν εμβολιασθεί στην παιδική ηλικία και ανήκουν σε ομάδες ατόμων σε αυξημένο κίνδυνο:
 - ο Άτομα με περισσότερους από έναν ερωτικούς συντρόφους στην διάρκεια των τελευταίων έξι μηνών
 - ο Άντρες που έχουν σεξουαλικές επαφές με άνδρες
 - ο Χρήστες ναρκωτικών ουσιών
 - ο Άτομα που παρουσιάζουν κάποιο σεξουαλικά μεταδιδόμενο νόσημα
 - ο Άτομα που είναι δυνατόν να εκτεθούν σε αίμα ή μολυσμένα βιολογικά υλικά, π.χ. επαγγελματίες υγείας, εργαζόμενοι σε σωφρονιστικά ιδρύματα, εργαζόμενοι σε σώματα ασφαλείας, σε υπηρεσίες καθαριότητας, σε ιδρύματα με τρόφιμους που παρουσιάζουν νοητική στέρση, κλπ.
 - ο Ταξιδιώτες που πρόκειται να επισκεφθούν χώρες με μέση και υψηλή ενδημικότητα ηπατίτιδας Β
 - ο Άτομα με τελικού σταδίου νεφρική ανεπάρκεια (εάν είναι δυνατόν πριν την έναρξη της αιμοδιύλισης)
 - ο Άτομα με χρόνιες παθήσεις του ήπατος (ηπατίτιδα C, κίρρωση, λιπώδης διήθηση

- ήπατος, αλκοολική ηπατοπάθεια, αυτοάνοση ηπατίτιδα)
- ο Άτομα του στενού περιβάλλοντος πασχόντων από χρόνια λοίμωξη με τον ιό της ηπατίτιδας Β
- ο Άτομα με HIV λοίμωξη
- ο Άτομα με σακχαρώδη διαβήτη
- Σε ανεμβολίαστους ή ατελώς εμβολιασμένους ενήλικες πρέπει να χορηγηθούν ή να έχουν χορηγηθεί συνολικά 3 δόσεις σε χρόνους 0, 1 και 6 μήνες
- Ασθενείς με χρόνια νεφρική ανεπάρκεια που βρίσκονται σε αιμοδιύλιση ή ασθενείς με ανοσοκαταστολή πρέπει να εμβολιάζονται με αυξημένη δόση αντιγόνου (40 µg/ml) ανά δόση και με 3 δόσεις (0, 1 και 6 μήνες) ή 4 δόσεις (0, 1, 2 και 6 μήνες), ανάλογα με τις οδηγίες της παρασκευάστριας εταιρείας.

10. Εμβόλιο μηνιγγιτιδοκόκκου τετραδύναμο, συζευγμένο (MenACWY)

Το τετραδύναμο συζευγμένο εμβόλιο έναντι του μηνιγγιτιδοκόκκου, ανεξάρτητα αν έχει προηγηθεί εμβολιασμός με το παλιότερο πολυσακχαριδικό εμβόλιο, συστήνεται στις εξής περιπτώσεις:

- ο Μία δόση εμβολίου και επανάληψη σε 5 χρόνια (εφ' όσον παραμένει ο κίνδυνος) σε:
 - ο Ανεμβολίαστους νεοσύλλεκτους στρατιώτες ή επαγγελματίες οπλίτες, καθώς και σε πρωτοετείς μαθητές παραγωγικών σχολών των ενόπλων δυνάμεων και της αστυνομίας και σε μόνιμο στρατιωτικό προσωπικό
 - ο Άτομα που διαμένουν ή θα ταξιδέψουν σε υπερενδημικές περιοχές (Ζώνη μηνιγγίτιδας – υποσαχάριος Αφρική) ή όπου υπάρχει επιδημία σε εξέλιξη και ιδιαίτερα αν πρόκειται να υπάρξει μακρά επαφή με τους κατοίκους της περιοχής και
 - ο Προσκυνητές ταξιδιώτες στην Μέκκα κατά το ετήσιο Hajj
 - ο Άτομα που βρίσκονται σε κίνδυνο να νοσήσουν κατά την διάρκεια επιδημικών εξάρσεων, σύμφωνα με τις οδηγίες του ΚΕΕΛΠΝΟ και της Εθνικής Επιτροπής Εμβολίων
 - ο Σε προσωπικό εργαστηρίων που είναι δυνατόν να εκτεθούν σε καλλιέργειες μηνιγγιτιδοκόκκου
- ο Δύο δόσεις εμβολίου με μεσοδιάστημα 8 εβδομάδων και επανάληψη σε 5 έτη:
 - ο Σε άτομα με ανατομική ή λειτουργική ασπληνία ή ανεπάρκεια τελικών κλασμάτων συμπληρώματος. Στις περιπτώσεις προγραμματισμένης σπληνεκτομής ο εμβολιασμός έναντι MenACWY συστήνεται να έχει ολοκληρωθεί 14 ή περισσότερες ημέρες πριν την επέμβαση.
 - ο Άτομα με HIV λοίμωξη
 - ο Άτομα που λαμβάνουν θεραπεία με μονοκλωνικό αντίσωμα Eculizumab

11. Εμβόλιο μηνιγγιτιδοκόκκου ομάδος Β, πρωτεϊνικό (MenB-4C ή MenB-FHbp)

- Συνιστάται να γίνεται σε άτομα που ανήκουν σε ομάδες αυξημένου κινδύνου για μηνιγγιτιδοκοκκική νόσο όπως:
 - ο Σε άτομα με ανατομική ή λειτουργική ασπληνία ή ανεπάρκεια τελικών κλασμάτων συμπληρώματος
 - ο Άτομα που λαμβάνουν θεραπεία με μονοκλωνικό αντίσωμα Eculizumab
 - ο Σε προσωπικό μικροβιολογικών εργαστηρίων που είναι δυνατόν να εκτεθούν σε καλλιέργειες μηνιγγιτιδοκόκκου
 - ο Άτομα που βρίσκονται σε κίνδυνο να νοσήσουν κατά την διάρκεια επιδημικών εξάρσεων σύμφωνα με τις οδηγίες του ΚΕΕΛΠΝΟ και της Εθνικής Επιτροπής Εμβολιασμών
- Χορηγούνται δύο δόσεις του εμβολίου MenB-4C με μεσοδιάστημα τουλάχιστον 1 μηνός ή 3 δόσεις εμβολίου MenB-FHbp στους μήνες 0, 1-2 και 6.
- Τα δύο πρωτεϊνικά εμβόλια μηνιγγιτιδοκόκκου δεν είναι ανταλλάξιμα το ένα με το άλλο.
- Μπορούν τα συγχορηγηθούν με το συζευγμένο μηνιγγιτιδοκοκκικό εμβόλιο, αλλά σε διαφορετικό σημείο του σώματος.

12. Εμβόλιο αιμοφίλου ινφλουένζας τύπου b, συζευγμένο (Hib)

- Συστήνεται να χορηγείται σε ειδικούς πληθυσμούς όπως:
 - ο Άτομα με ανατομική ή λειτουργική ασπληνία (π.χ. δρεπανοκυτταρική αναιμία), ή σε άτομα που πρόκειται να υποβληθούν προγραμματισμένα σε σπληνεκτομή καθώς και σε ανοσοκατεσταλμένα άτομα, εφ' όσον δεν έχουν εμβολιασθεί στο παρελθόν όπου χορηγείται μία δόση του εμβολίου. Στις περιπτώσεις προγραμματισμένης σπληνεκτομής ο εμβολιασμός έναντι Hib συστήνεται να γίνεται 14 ή περισσότερες ημέρες πριν την επέμβαση.
 - ο Σε δέκτες αρχέγονων αιμοποιητικών κυττάρων οι οποίοι θα πρέπει να εμβολιασθούν με 3 δόσεις, 6-12 μήνες μετά από μία επιτυχή μεταμόσχευση, ανεξάρτητα αν είχαν εμβολιασθεί στο παρελθόν. Το μεσοδιάστημα μεταξύ των δόσεων θα πρέπει να είναι τουλάχιστον 4 εβδομάδες.

Καταστάσεις ανοσοκαταστολής:

Τα αδρανοποιημένα εμβόλια (τετάνου-διφθερίτιδας, πνευμονιοκόκκου, μηνιγγιτιδοκόκκου, αιμοφίλου ινφλουένζας, ηπατίτιδας Α και Β και αδρανοποιημένο εμβόλιο γρίπης) μπορούν να γίνουν με ασφάλεια σε άτομα με ανοσοανεπάρκειες ή ανοσοκαταστολή, ενώ τα εμβόλια με ζώντες εξασθενημένους οργανισμούς (MMR, ανεμευλογιάς, έρπητα ζωστήρα) γίνονται στις προηγούμενες περιπτώσεις μόνο επί ειδικών ενδείξεων και κατόπιν συστάσεως από ειδικό γιατρό.

* Σε κάθε περίπτωση εμβολιασμού με εμβόλιο ιλαράς – ερυθράς – παρωτίτιδας (MMR), ανεμευλογιάς ή ιού των θηλωμάτων (HPV) κατά την διάρκεια της εγκυμοσύνης, συστήνεται η συζήτηση με ειδικό.

